

Het Dinghuis in Maastricht is weer als nieuw

Het Dinghuis in Maastricht is volledig gerenoveerd. Het monumentale en karakteristieke gebouw, lange tijd het hoogste gebouw van Maastricht, heeft een rijke geschiedenis. Het gebouw is nu klaar voor het volgende hoofdstuk: de werkzaamheden zijn afgerond en het gebouw kan er weer lange tijd tegenaan.

Tekst: Edwin Fagel

Foto's: Verkoelen Weert

Het Dinghuis is een middeleeuws gerechtsgebouw, gelegen aan de Kleine Staat in het centrum van Maastricht. De naam 'Dinghuis' is afgeleid van de juridische functie die het gebouw lange tijd had. Een 'ding' was in oud-Germaanse tijden een plaats van rechtspraak (vergelijk ook het woord 'geding'). In augustus vorig jaar is aannemer Verkoelen Dakspecialisten Weert in opdracht van de gemeente Maastricht gestart met herstelwerkzaamheden aan het laatmiddeleeuwse pand dat dateert uit 1470. Het dak is volledig vernieuwd en het metselwerk en vakwerk van de gevel zijn gerestaureerd. Ook alle kozijnen kregen een opknappbeurt. De glas-in-loodpanelen zijn in een nieuw aluminium kader geplaatst, waardoor ze nu wind- en waterdicht aansluiten op de kozijnen. Ook zijn de kenmerkende windvaan en de pijnappel op het dak opnieuw verguld en is de klok in ere hersteld. Daarnaast zijn er duurzaamheidsmaatregelen getroffen, zoals een nieuwe cv-installatie en energiezuinige ledverlichting. Niet voorzien was dat de constructie van het torentje volledig vernieuwd moest worden; desondanks zijn de werkzaamheden conform de planning afgerond.

Techniek

De werkzaamheden waren bijzonder veelomvattend. Niet alleen is de complete leibedekking vervangen door nieuwe natuurleien uit Wales, genaamd Penrhyn. Ook is de constructie van de

klokkentoren volledig vernieuwd, omdat de stabiliteit daarvan niet meer bleek te voldoen aan de huidige eisen. Er is vervolgens een 30 pds loodbekleding op de klokkenvloer en de stijlen van de toren aangebracht. De stalen balustrade rondom de klokkenvloer is gerestaureerd en de klok zelf is voorzien van een gerestaureerde slaghamer en ook is de ophanging van de klok vernieuwd. Tenslotte zijn ook de bekroning en met bladgoud vergulde windvaan en pijnappel gerestaureerd en het bestaande koper op de muts op de toren is gerepareerd.

Het zinkwerk van alle bakgoten en hemelwaterafvoeren is vernieuwd en langs de gevels zijn de oude, niet monumentale houten lijsten vervangen en bekleed met lood zodat schilderwerk aan de praktisch onbereikbare gevel in de toekomst niet meer nodig is. Ook de overige onderdelen van het dak, zoals de bliksembeveiliging en de kozijnen van de dakkapellen aan de voorzijde zijn vernieuwd. De gootbakken aan de linker- en rechterzijde van de timpaan zijn hersteld en voorzien van een dubbele gootbodem met uitsparingen voor de gierzwaluw. Overigens zijn er ook uitsparingen gemaakt in het lood onder het boeideel langs beide gevels, waardoor hier de vleermuizen kunnen verblijven. Naast het dak is ook het voeg- en metselwerk van de gevel volledig hersteld.

Duurzaamheid

De Penrhyn leien hebben een levensduurverwachting van meer dan 200 jaar en hierop wordt door de groeve een productiegarantie verleend van 100 jaar, belangrijk ook in het kader van duurzaamheid. Hetzelfde geldt voor de keuze voor lood: door de zeer lange levensduur van het lood en het feit dat lood voor 100% recyclebaar is, draagt dat eveneens bij aan de duurzaamheid en circulariteit van het gebouw. De voorzieningen voor gierzwaluwen en vleermuizen dragen bij aan de biodiversiteit van de omgeving.

Samenwerking

Het project is vanaf het begin af aan gebaseerd op een samenwerking met vertrouwde partijen. Toen bleek dat de daken vernieuwd dienden te worden, was ook meteen duidelijk dat er een bijzondere steiger met een tunnel gebouwd moest worden. Omdat dat, op deze locatie, een moeilijk en kostbare aangelegenheid is, werd besloten meteen ook de gevels aan te pakken. Verkoelen als hoofdaannemer koos voor betrouwbare en gerenommeerde bouwpartners, omdat 'kwaliteit' de belangrijkste focus was. Daarom werd gekozen voor partijen met wie het dakdekkersbedrijf in het verleden al op een goede en vertrouwde manier heeft samengewerkt. De steigers met tunnel werden door LSB Steigerbouw geplaatst, de gevelrenovatie, incl. de kozijnen en het glas-in-lood door Koninklijke Woudenberg Maastricht.

Veiligheid

Het werken in hartje Maastricht, in smalle straten, was geen sinecure. De opbouw van steigers was alleen met tunnelconstructie mogelijk, zodat het publiek niet bang zou hoeven te zijn voor vallende voorwerpen. Aanvullend werd een houten schutting als inklimbeveiliging gemonteerd (door Street Art Maastricht voorzien van een passende beschildering) en werden netten om de steigers gespannen (passend bedrukt door Maastricht Marketing). Op deze manier konden de medewerkers veilig werken en bleef ook de omgeving veilig.

Esthetiek

Het Dinghuis is niet voor niets een belangrijk herkenningspunt in het centrum van Maastricht. Het is een karakteristiek en monumentaal gebouw, dat echter de laatste tijd duidelijk aan veroudering onderhevig was. De restauratie was een technische noodzakelijkheid, maar was zeker ook esthetisch noodzakelijk. De werkzaamheden hebben aan de buitenzijde weer een geheel gerestaureerd Dinghuis opgeleverd, een prachtig monument dat weer in volle glorie valt te bewonderen.

Leuke bijkomstigheid is dat bij het bereiken van het hoogste punt, het afronden van de restauratiewerkzaamheden aan het klokkentorentje in de nok van het dak, een tijdsapsule is geplaatst in de vergulde pijnappel van de bekroning. In deze tijdsapsule is een beschrijving van de werkzaamheden bijgevoegd. Wanneer weet niemand, maar ooit zal iemand dit vinden. Op deze manier is er dus ook voor het nageslacht een beschrijving van de werkzaamheden vastgelegd. ●

Dit artikel kunt lezen op www.steildak.nl

*“ER ZIJN DUURZAAMHEIDS-
MAATREGELEN GETROFFEN,
ZOALS EEN NIEUWE
CV-INSTALLATIE EN ENERGIE-
ZUINIGE LEDVERLICHTING”*

RESTAURATIE HET DINGHUIS, MAASTRICHT

- **OPDRACHTGEVER:** GEMEENTE MAASTRICHT
- **DIRECTIEVOERING:** SATIENPLUS ARCHITECTEN
- **HOOFDAANNEMER:** VERKOELEN DAKSPECIALISTEN WEERT BV
- **BOUWPARTNERS:**
 - KONINKLIJKE WOUDEBERG MAASTRICHT
 - LSB STEIGERBOUW
- **ONDERAANNEMERS:**
 - MERTENS SCHILDERWERKEN BV
 - GLASATELIER FELIX
 - SIERSMEDERIJ KLAESSEN
 - KLOKKENGIETERIJ KONINKLIJKE EIJSBOUTS
 - GOOSSSENS BLIKSEMBEVEILIGING BV
- **ECOLOGIE:** REGELINK ECOLOGIE & LANDSCHAP

VERKOELEN

Dakspecialisten uit Weert sinds 1922

DAKBEHOUD NEDERLAND

Verkoelen zoekt jōu!

Wij zoeken:
Dakdekkers
Leerlingen
en Voormannen
voor zowel Service
Hellende daken en Platte daken.

www.verkoelen.nl

Reageer direct!
0495 - 543 000